

UDRŽATEĽNOSŤ V ŠKOLE - ŠKOLSKÝ ROK 2017/18

Škola, ktorá chce prispieť k udržateľnosti, môže...	Konkrétne úlohy a ciele SOŠP	Časový horizont
<p>Jedlá a nápoje</p>	<p>... zásobovať stravovacie zariadenie a bufet zdravým jedlom od miestnych dodávateľov v maximálnej možnej miere, vyjadrovať tak silné záväzky voči nášmu životnému prostrediu a spoločenskú zodpovednosť</p> <ul style="list-style-type: none"> ● žiadať od výdajcu stravy certifikáty o dodávateľoch ● výdajcu stravy a majiteľa bufetu inšpirovať pre spoluprácu s miestnymi dodávateľmi potravín (Agro Gajary) ● využívať maximálne pitnú fontánku ● organizovať citronádu cez veľkú prestávku ● zrušiť predaj nápojov v petflašách a tetrapakoch v bufete ● predávať čapované nápoje (do eko fliaš) ● neposkytovať návštevam minerálku, ale vodu alebo citronádu s využitím pitnej fontánky ● zabezpečiť farmárske debničky podľa záujmu ● zabezpečiť dodávku mlieka z miestnych fariem do vlastných sklenených fliaš (výmenou) podľa záujmu ● od zamestnancov a rodičov žiakov alebo žiakov ŠPZ, ktorí niečo pestujú vo veľkom alebo chovajú domáce zvieratá, odoberať produkty (ovocie, zelenina, bylinky, vajíčka, mlieko, mäso) ● nepoužívať plastové poháre, príbor a riady, vybaviť kuchynku (aj žiacku) porcelánovým riadom - priniesť nepotrebný z domu 	<ul style="list-style-type: none"> ● na začiatku šk. roka ● stále ● priebežne

<p>Energie a voda</p>	<p>... zamerať sa na šetrenie energie, obnoviteľné energie a šetrenie vody, oboznámiť sa s možnosťami využitia solárnej, veternej energie a energie biomasy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● izolácia (žiadať zriaďovateľa o zateplenie budovy) ● zbieranie dažďovej vody (sud pod odkvap) ● recyklovanie použitej vody (napr. na polievanie rastlín) ● špinavý riad dávať do umývačky na umytie, neplytvať vodou v kabinetoch ● vitríny na stenách s propagáciou využívania obnoviteľnej energie ● exkurzie ● výmena radiátorov s ventilmi na nastavenie teploty ● kúrenie až v nevyhnutnom prípade, keď klesnú teploty aj v priebehu dňa (nielen v noci) ● zníženie ekvitermickej krivky z č. 5 na č. 6 ● pokračovať vo výmene starých lúčnych zdrojov za úsporné svetidlá ● zistiť, v akom móde nechávať interaktívne tabule počas vyučovania a cez prestávky, aby sa spotrebovalo čo najmenej energie 	<ul style="list-style-type: none"> ● každoročne ● po vybudovaní záhonov ● priebežne pre zamestnancov ● naplánovať ● po zateplení ● október - november ● skúšobne od októbra
<p>Doprava</p>	<p>... používať vozidlá len v absolútne nevyhnutných prípadoch a využívať zdravšie, menej znečisťujúce a menej nebezpečné dopravné prostriedky a chôdzu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● uskutočňovať dni bicyklov ako formy dopravy do školy ● zabezpečiť stojan na bicykle ● ovplyvňovať tých, ktorí bývajú v blízkosti školy, aby chodili pešo (napr. vyčleniť jeden deň v týždni, kedy sa ide pešo alebo na bicykli) ● súťaž o najvyšší počet krokov v určený deň alebo týždeň (kontrola pomocou aplikácie v mobile) ● využívať jedno osobné auto, ak zamestnanci majú rovnaké miesto bydliska ● využiť blízke okolie na mimoškolské aktivity, aby sa zbytočne nepoužívali dopravné prostriedky (výlety, exkurzie, povinné kurzy pre žiakov) alebo využívať ekologickejšie dopravné prostriedky ● zamestnanci by mali pri kúpe auta uprednostniť benzínové a elektrické autá pred naftovými 	<ul style="list-style-type: none"> ● príležitostne ● priebežne ● príležitostne

Nákupy a odpad	<p>... minimalizovať odpad a osvojiť si praktiky udržateľného zásobovania používaním tovarov a služieb vysokej environmentálnej a etickej kvality z miestnych zdrojov a zvyšovať hodnotu peňazí redukciami, opätovným používaním, opravou a recykláciou všade, kde je to len možné</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizovať zbierku použitých vecí a odevov, využívať ich na hodinách výtvarnej výchovy pri tvorbe nových produktov • organizovať burzy výmeny a darovania vecí, ktoré už nepotrebujeme • nepoužívať jednorázové plastové fľaše, nahradiť ich eko fľašami na opakované použitie • zrekonštruovať drevené stoličky v jedálni • používať recyklovaný papier, obmedziť tlač, tlačiť na obé strany papiera, využívať viac interaktívne tabule a premietanie • mať vlastný školský kompostér • dôsledne separovať odpad správnym spôsobom • upratovačky zapisujú do pripravených tabuliek porušovanie pravidiel separovania v jednotlivých triedach - zodpovednosť za poriadok majú vyučujúci • motivovať žiakov pri nákupe oblečenia, aby si všímali krajinu výroby (Bangladéž, India, kde sú zamestnanci v továrňach vykorisťovaní - 2 doláre/deň) • registrácia v pilotnom projekte EkoAlarm Výzva • informácie z OLO - aké možné kontajnery poskytujú • máme separovanie batérií, môžeme pridať separovanie starých žiaroviek alebo iných materiálov • propagačné materiály pre správne separovanie na viditeľných miestach 	<ul style="list-style-type: none"> • priebežne • príležitostne • denne • jeseň • stále • pripraviť pre ďalší šk. rok • denne
Budova a okolie	<p>... spravovať a navrhovať v budove viditeľné zmeny pre udržateľný rozvoj, vzbudiť u žiakov záujem o zem, prírodu, vonkajší svet a naučiť ich chápať dlhodobu udržateľný spôsob života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybaviť školu farebnými separovacími košmi v priestoroch chodieb a v triedach • zaviesť nový voliteľný vyučovací predmet Udržateľnosť do ŠKVP • pri telocvični vytvoriť priestor pre hriadky na pestovanie zeleniny 	<ul style="list-style-type: none"> • priebežne • pripraviť pre ďalší školský rok • pripraviť pre ďalší školský rok
Začlenenie a účasť	<p>... byť vzorom spoločenskej inklúzie, umožniť žiakom plne sa zúčastňovať života školy, vstúpiť žiakom úctu k ľudským právam, slobode, k rôznym kultúram a tvorivosti, k čestnosti a zodpovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • súčasť všetkých vyučovacích hodín a súčasť náplne triednických hodín a mimoškolských podujatí • celoškolské premietanie dokumentárnych filmov s témou udržateľnosti a následné diskusie (Cowspiracy, Sustainability, The True Cost,...) • samoobslužný predaj pekárenských výrobkov s finančnou úhradou bez kontroly 	<ul style="list-style-type: none"> • stále • skúšobne

Miestne spolužitie	... byť vzorom občianstva v rámci miestnej komunity, prostredníctvom rôznych aktivít obohacovať vzdelávacie poslanie školy pri zlepšovaní životného prostredia a kvality života miestneho obyvateľstva	<ul style="list-style-type: none"> ● spolupracovať s Miestnym úradom Dúbravka pri rôznych lokálnych aktivitách ● navštevovať domovy sociálnych služieb a zariadenia v blízkosti školy a uskutočňovať tam tematické aktivity ● organizovať kultúrne predstavenia pre žiakov materských a základných škôl ● spolupracovať so školami v blízkom okolí (napr. donáška mlieka, farmárskych debničiek) 	<ul style="list-style-type: none"> ● príležitostne ● pravidelne ● pravidelne
Globálna dimenzia	... byť vzorom globálneho občianstva, obohacovať vzdelávacie poslanie školy pri zlepšovaní životného prostredia a kvality života obyvateľstva rôznych častí sveta	<ul style="list-style-type: none"> ● prostredníctvom etwinningu nadväzovať spoluprácu s školami v iných krajinách v rámci medzinárodných projektov ● nadviazať spoluprácu so strednou pedagogickou školou v susednom Rakúsku 	<ul style="list-style-type: none"> ● priebežne ● priebežne

Uhlíková stopa školy:

- energetická spotreba školy
- dochádzanie do školy dopravnými prostriedkami (zamestnanci a žiaci)
- emisie od dodávateľov stravy do školy
- emisie z odpadu v škole

Znižovanie uhlíkovej stopy:

- záleží na každej jednej osobe - zamestnanci a učitelia sú vzorom pre žiakov
- všetci zamestnanci spolupracujú
- triedni učitelia zdôrazňujú nevyhnutnosť aktívneho prístupu všetkých žiakov na každej triednickej hodine
- vedenie školy v rámci možností napomáha realizovaniu úloh a podporuje všetky akcie a aktivity
- žiaci sú nevyhnutnou súčasťou života školy, sú tvorcami nápadov, organizátormi podujatí, hodnotiteľmi
- učitelia napomáhajú zmene správania v rámci svojich vyučovacích hodín zakomponovaním obsahu do svojho vyučovacieho predmetu teoreticky aj prakticky
- nepedagogickí zamestnanci školy rovnako využívajú budovu školy a ich správanie tiež napomáha udržateľnosti
- rodičia sú vítaní pri spolupráci so školou na podujatiach a pri zásobovaní školy v rámci možností
- na stránke školy pravidelne zverejňujeme aktivity týkajúce sa udržateľnosti, publikujeme články v miestnych novinách, informujeme rodičov a verejnosť
- zapracujeme myšlienky udržateľnosti do ŠkVP a regulačné opatrenia do školského poriadku
- šetrenie vody, elektriny a kúrenia - najdôležitejšie - sledujeme účty a snažíme sa znížiť spotrebu (10%) - kontrolná úloha vedenia školy s informáciou pre zamestnancov a žiakov
- nastavenie teploty kúrenia - zníženie o 1 stupeň znamená šetrenie o 5 - 10% na účtoch
- **ZNIŽOVANIE ODPADU** je oveľa lepšia možnosť ako recyklovanie, aj ekologicky aj finančne